

RAHA PELI ALA

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

29.04.2025

HE 16/2025

Mika Kuismanen, Ph.D
Toimitusjohtaja

Miksi muutos?

- **Kansainväliset rahapeliyhtiöt:** voimassaolevan lainsäädännön näkökulmasta Suomi on sääntelemätön nollan veroasteen markkina-alue jossa on helppo vapaa-matkustaa mainonnan ja markkinoinnin pysyessä maltillisena. Joissain digitaalisissa peleissä **monopolin ulkopuolisten toimijoiden markkinaosuus on noin 70 prosenttia**.
 - **Pelaajat:** monopoliyhtiö ei ollut kilpailukykyinen. Digitaalisella markkinalla palveluntarjoajan vaihtamisen rajakustannus on lähellä nollaa.
 - **Yhteiskunta:** potentiaaliset haitat jäävät Suomeen tuottojen valuessa rajojen ulkopuolelle.
 - **Monopoliyhtiö:** monopolivoiman/-aseman käyttäminen ei käytännössä onnistu. Laskeva markkinaosuus ja siitä seuraava hupeneva tasearvo.
- **Rahapelijärjestelmän muutoksessa ei ole kyse ideologisesta valinnasta:** vanhassa maailmassa julkinen tai yksityinen monopoli oli optimaalinen valinta, digitalisoituneessa maailmassa ei.

Onnistuneen muutoksen edellytykset 1/2

- **Lakiehdotus** on kokonaisuudessaan kohtuullisen hyvä ja luo pohjan lisenssipohjaiselle rahapelimarkkinalle Suomessa sekä valvotun ja säännellyn järjestelmän syntymiselle. Lakiehdotus on tasapainoinen rahapelihaittojen ehkäisemisen ja korkeamman kanavoitumisasteen näkökulmasta. Suomi on viimeinen maa EU:ssa, joka avaa rahapelijärjestelmänsä kilpailulle.
- **Korkea kanavointiaste** palvelee sekä valtion tuottoja että peliongelmiin torjuntaa.
- Oleellista on sisäistää, että markkinan menestyminen ei ole kiinni lain 'pienistä' yksityiskohdista, vaan pitkässä juoksussa valvovan viranomaisen toiminnasta:
 - ➔ **Jos valvova viranomainen keskittyy ainoastaan ja vain lisenssin saaneiden yhtiöiden valvontaan, järjestelmä ei tule olemaan kestävällä pohjalla.** Ehdotettu lainsäädäntö jää puutteelliseksi järjestelmän ulkopuolisten toimijoiden rajoitusten osalta. On selvää, ettei pelaamista järjestelmän ulkopuolelle ole mahdollista täysin estää. **Lainsäädännön tulisi kuitenkin muodostaa pelaajille riittävä kannustin pysyä säännellyn järjestelmän piirissä ja samalla muodostaa esteitä ilman toimilupaa toimivien operaattorien rahapeliin toimeenpanolle ja markkinoinnille Suomessa.**
- **Eduskunnan tulee velvoittaa** valvovaa viranomaista kiinnittämään huomiota vuoropuheluun toimialan kanssa, jolla tuetaan korkeaa kanavointiastetta ja vältetään tulkintaepäselvyyksiä uuden lainsäädännön osalta. Tanskassa valvova viranomainen aktiivisesti ohjeistaa alan toimijoita.

Onnistuneen muutoksen edellytykset 2/2

- **Uuden rahapelijärjestelmän tavoitteiden toteutumista tulee tarkastella vuonna 2029**, kun markkina on ollut riittävän pitkään toiminnassa relevantin tiedon keräämiseksi. Arviointiin tarvitaan luotettavaa ja kaikkien osapuolten hyväksymää dataa ex ante/ex post analyysin tekemiseen. Tarkastelussa tulee keskittyä uudistuksen keskeisiin tavoitteisiin kuten kanavointiasteeseen, peliongelmiin ja markkinan toimintaan reilun kilpailun periaatteiden toteutumisen näkökulmasta.
- Eduskunnan tulee vakavasti harkita, voisiko ehdotetun lainsäädännön toimeenpanoa ja markkinan avautumista aikaistaa ehdotettuun (1.1.2027) verrattuna. **Lähes puolentoistavuoden siirtymäaika lainsäädännön hyväksymisen ja markkinan avautumisen välillä vaikuttaa ylimitoitetulta**, vaikka esimerkiksi valvonta, tietojärjestelmät ja sujuva lupaprosessi ottavatkin oman aikansa. Verrokkimaissa uudistuksen toimeenpanoon ei ole tarvittu näin pitkää aikaa. Uudistuksen toimeenpano viivästyksellä on pelaajien, operaattorien ja yhteiskunnan etu.
- On tiedossa, että mitään teknistä ylipääsemätöntä valvontaan tai teknisiin ratkaisuihin liittyvää estettä ei ole aikaisemmalle markkinan avaamiselle. Mitä pidempään markkinan avaamista lykätään sitä vakavampaa se on ulospelaamisen näkökulmasta (jo nyt näemme harmaan markkinan aktivoitumista). Ei ole myöskään rationaalista jättää fiskaalista panosta keräämättä.

Välttämättömät muutostarpeet

- Pykälän 23 §:n mukaan luvan saaneiden operaattoreiden on "maksettava pelitilin jäljellä oleva saldo viipymättä pelaajalle" tilin sulkemisen yhteydessä. Rahapeliala ry haluaa kiinnittää huomion siihen, että on tapauksia, joissa toimijat sulkevat yksipuolisesti tilejä petollisen toiminnan epäilyn tai vedonlyöntimanipulaatioepäilyn vuoksi. **Varojen palauttaminen välittömästi näissä tapauksissa rohkaisisi ja palkitsisi tällaiseen käyttäytymiseen. Lain tulee antaa toimijalle mahdollisuus tarkastella kyseistä toimintaa ja pidättää näitä varoja niin kauan kuin on tarpeen.**
 - Nykyinen lainsäädäntö sekä hallituksen esitys jättävät haavoittuvuuden rahanpesulle. Tällä hetkellä ei ole mitään rajoituksia sille, miltä tileiltä maksut suoritetaan rahapelioperaattoreiden sivustoille. Tämä luo riskin, että rahaa siirretään yhden henkilön tililtä rahapelisivustolle ja nostetaan sitten toiselle, eri henkilön tilille. Tätä rahanpesuriskiä olisi lievennettävä selventämällä, että:
 - Rahapelioperaattoreita olisi vaadittava varmentamaan, että pelaajan rahapelitilille operaattorille maksetut rahat on maksettu maksuvälineellä (esim. pankkikortilla tai pankkitilillä), joka kuuluu samalle henkilölle, jolla on rahapelitili; ja
 - Rahapelioperaattoreita olisi vaadittava varmentamaan, että asiakkaan varat maksetaan aina vain pankkitilille, jonka omistaa sama henkilö, jolla on rahapelitili.
- ➔ Uusi lisäys 208:n 3. momenttiin:
- Pelaajaa rekisteröitäessä, yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan on todennettava pelaajan henkilöllisyys. Varoja pelitilille tai pelitililtä siirrettäessä, yksinoikeustoimiluvan tai rahapelitoimiluvan haltijan on todennettava maksuvälineiden kuuluvan samalle henkilölle kuin pelaajaa rekisteröitäessä.

Talousvaikutuksista

- Rahapelimarkkinan koko tai sen arvo ei tule uudistuksen johdosta merkittävästi kasvamaan. Suomen rahapelimarkkina on useassa pelivertikaalissa likimain saturaatiopisteessään.
- 22 prosentin arpajaisvero on monille toimijoille siedettävällä tasolla, mutta voi muodostaa markkinoille tulon kynnyksen erityisesti pienemmille yrityksille. Kanavointiasteen nostamiseksi lisenssimarkkinan on oltava ja pysyttävä toimijoille houkuttelevana, ja sen kiinnostavuus riippuu paitsi sääntelyn selkeydestä myös taloudellisista reunaehdoista.
- Tämän vuoksi myös veroasteen korottamista tulisi välttää erityisesti markkinan avautumisen alkuvuosina.
- Staattinen vs. dynaaminen verotuottoarvio → kanavointiaste, markkinaosuudet ja rahapelimarkkinan pelijakauman muutos olennaisia muuttujia.

Kiitos!

Rahapeliala Ry

mika.kuismanen@rahapeliala.fi

+358-50-3560705